

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

LEDEN 2014

Uvnitř najdete

Nový rok

Měli jste stromeček?

Bylo nás pět

Olympiáda

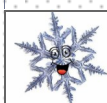
Tři králové

Jazyková škola

Zima na obrázku

**ŠOTEK - NEJLEPŠÍ ČASOPIS
PARDUBICKÉHO KRAJE**

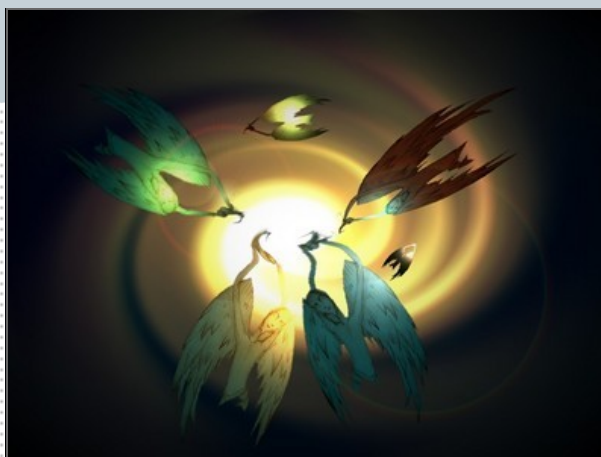

Nepřehlédněte !

- Markova bludiště
- Sladká Francie
- Vonásek, k tabuli!
- Hyperloop

**Přátelé jsou jako andělé, kteří nás
zvednou, když naše křídla
zapomenou létat.**

Tak hodně andělů v novém roce!

N

O

V

Ý

R

O

K

NOVÝ ROK

Za naši redakci Vám přejeme vše nejlepší do nového roku.

Vyhledali jsme si, jaké tradice a pověry se s příchodem Nového roku spojují.

Na Nový rok se nedělaly žádné nepříjemné práce, protože se věřilo, že "co se bude dělat na Nový rok, to bude po celý rok."

- Zpěváci dostávali odměnu, hospodář obdarovával čeledíny a děvečky, rodiče děti.
- Farníci dávali výslužku svému faráři a přáli mu zdraví a Boží požehnání.
- Učitelé posílali vrchnosti a městským zástupcům malovaná a veršovaná přáníčka, na které bylo zvykem odpovídat finančním dárkem.
- V obcích chodila ulicemi koledující mládež.
- Nesmělo se sušit prádlo, nesmělo se nic vynášet ani vymetat z místnosti.
- Chodili pekařští koledníci a peroutkami ometali za drobné pohoštění nebo odměnu prach.
- Někde chodily na koledu i ženy v šátku s husím křídlem a s hrnečkem kolomazi, kterou umazaly nepozorného hospodáře.
- Jako výslužku dostávaly pálenku a nějakou pochoutku.

Avšak většina těchto zvyků už byla zapomenuta.

Nynější oslavy Nového roku...

- Dnešním základem oslavy Nového roku je setkání celé rodiny u bohatého oběda.
- Neměla by chybět čočka nebo polévka s drobnou krupicí tzv. milionová - aby se člověka držely peníze.
- Většinou se podává vepřové.
- Nepřípustný je zajíc či drůbež - aby štěstí neuteklo nebo neulétlo.
- Po obědě se rodina jde projít, navštěvují se výstavy, kulturní představení či přátelé.
- Před Novým rokem si přátelé a rodiny posílají blahopřejné novoročenky, s hezkým či vtipným obrázkem a s přáním zdraví a štěstí v nadcházejícím roce.

MĚLI JSTE DOMA VÁNOČNÍ STROMEČEK?

Pak si představte, že jste zároveň s ním měli doma i 25 000 nezvaných návštěvníků....

Stromeček není tak nevinný a něžný symbol Vánoc, jak se může na první pohled zdát. Jak se totiž říká, přestože může být nahoře hodně huj, pod blyštivými baňkami a řetězy se může skrývat několik desítek tisíc organismů – které vypadají trochu „fuj“. Podle norských vědců skrývá dva metry vysoký stromeček až pětadvacet tisíc roztočů, hmyzích jedinců, pavouků a dalších organismů.

Vánoční stromeček netvoří tedy jen ozdoby, ale i tisíce roztočů.

Než je stromeček uříznut, skryjí se na něm desítky tisíc organismů, které se tam uloží k dlouhému zimnímu spánku. Skrývají se v kůře i jehličí a netuší, že je brzy probudí teplo domova. „Většina těchto živočichů se sice probudí, ale protože nemá dostatek potravy, brzy umírá,“ tvrdí zoologové z Univerzitního muzea v norském Bergenu.

Podle docenta Bjartehe Jordala mnozí lidé po postavení stromečku v pokoji začnou pociťovat symptomy alergie. Není to stromečkem samotným, ale většinou roztoči, kteří se začnou z jehličí šířit.

„Pokud byste stromeček umístili na bílé plátno, než ho vyhodíte po Vánocích ven, najdete na plátně docela velký počet organismů. Většina z nich je tak malá a umí se tak dobře skrývat, že je sotva uvidíte, ale některé větší je možné spatřit pouhým okem,“ tvrdí docent Jordal.

Stromky z plantáží přitom mívají v sobě organismů méně než ty z lesa a divoké přírody.

Tereza Králová

JEZDÍME DO DIVADLA

Novou dramaturgií oblíbeného humoristického románu Karla Poláčka, popisující autorovo dětství v Rychnově nad Kněžnou, připravilo Klicperovo divadlo jako poctu k 120. výročí narození tohoto českého spisovatele a novináře. Dobrodružství nezapomenutelných dětských hrdinů, jimž vévodí Pět'a Bajza, Tonda Bejval, Čeněk Jirsák, Eda Kemlink a Zilvar z chudobince, nás přivedou nejenom do malebného

městečka, indického Kromě kamarádů samozřejmě

Evičku z Otakárka strýce a tetu Atmosféru let slágy v vyjimečně hereckého

Všechny také jistě potěšil krásný a barevný Poláčkův jazyk a sloh. My jsme toto představení zhlédli v pardubickém divadle v úterý 21. ledna a všem se moc líbilo.

východočeského ale i na dvůr Maharadži. Ústřední pětice jsme mohli vidět i Rampepurdu, cukrárny, Soumara, nebo Vařekovy. Předválečných podpořily dobové živém podání muzikálního souboru.

článek Katka Stodolová, foto archiv VČD

Karel Poláček byl český spisovatel a novinář. Patřil k nejvýznamnějším českým pišícími humoristům. Mezi jeho nejznámější díla patřilo právě zmiňované „Bylo nás pět“.

Narodil se v Rychnově nad Kněžnou, jeho otec Jindřich Poláček byl obchodník, matka se jmenovala Žofie a byla rozená Kohnová. Karel Poláček měl čtyři bratry – Arnošta, Kamila, Ludvíka a Zdeňka, a dva nevlastní sourozence Bertu a Milana z otcova druhého manželství.

Na začátku první světové války Poláček narukoval do armády a absolvoval důstojnickou školu, nedosáhl však nikdy

výše než na hodnost četaře. Byl odvelen na ruskou frontu, kde zažil porážku rakouské armády a její ústup. Koncem války padl do srbského zajetí, z něhož se vrátil po skončení války. V druhé polovině 20. let působil jako redaktor Tvorby, od roku 1928 pracoval v listech vydavatelství Melantrich především v Českém slově jako sloupkař a soudnickář. Okupace a rasová perzekuce ho donutily pracovat v Židovské náboženské obci jako knihovník. Své dceři Jiřině zprostředkoval emigraci. Dne 5. července 1943 byl deportován do terezínského ghetta, po roce – dne 19. října 1944 byl poslán transportem do koncentračního tábora Osvětim. Původně se předpokládalo, že zemřel v Osvětimi v plynové komoře, až v 90. letech se podařilo najít důležitého svědka, účastníci pochodu smrti Kláru Baumöhlovou z východního Slovenska, která potvrdila, že Poláček přežil transport z Osvětimi do tábora Hindenburg, jinak také Gleiwitz. Zde již neprošel selekcí a byl nacisty popraven.

Miša Tocháčková

MY TŘI KRÁLOVÉ JDEME K VÁM

Podle legendy byli tři mudrci či mágové z bible pohané, hvězdopřavci zřejmě z Persie, babylonští kněží kultu Zarathursty. Jejich znalost pohybů hvězd a pozornost vůči nim je spojována s proroctvím z knihy Numeri, kde Balaám předpovídá, že z rodu Jákobova vyjde hvězda, nový král Izraele. Tito mudrcové navštívili Ježíše těsně po jeho narození a přinesli mu cenné dary – zlato, myrhu a kadidlo.

Kadidlo je vonná směs pryskyřic některých stromů. Jeho používání bylo obvyklé v antickém světě, především na Východě je symbolem modlitby: „Jako kadidlo ať miří má modlitba k tobě“, úcty a pocty (okuřování Nejsvětější svátosti). Při obřadech se kadidlo užívá především v souvislosti s eucharistií (okuřování oltáře, kříže, evangeliáře, obětních darů).

Myrha - v latině myrra. Je to vonná pryskyřice načervenalé barvy, která se získává z některých stromů v Arábii a v Africe. V biblickém světě se používala mnoha způsoby, ale především k potírání a spolu s mastmi k navonění. Ježíšovi ji darovali Tři králové, smíšená s vínem byla podána Ježíši jako utišující prostředek před smrtí na kříži. Ženy ji také používaly pro ošetření Kristova těla před uložením do hrobu.

Jména tří králů Kašpar, Melichar a Baltazar jim byla přidělena až po napsání Bible, na základě jakési středověké legendy. Svůj svátek mají tito tři mudrcové 6. ledna a je ztotožněn se svátkem Zjevení páně, který západní i východní církve slaví ve stejný den. S tímto svátkem souvisí spousta

zajímavých tradic.

Význam tohoto svátku doprovázely lidové zvyky. Na křesťanském Východě se světi křestní voda a žehnají se řeky. Ve střední Evropě je časté žehnání domů, při němž se na dveře svěcenou křídou píše písmena C+M+B, u nás v České republice obvykle K+M+B. Nejsou to patrně počáteční písmena jmen "Třech králů": Kašpar, Melichar a Baltazar, jak se lidově traduje, nýbrž zkratka latinského Christus mansionem benedicat - „Kristus požehnej tomuto domu“. V tento den se také pořádají různé charitativní sbírky.

článek : Miroslav Kůla

K

+

M

+

B

MARKOVA BLUDIŠTĚ

Marek Kašpar ze 6. A rád vytváří různé hlavolamy a těmi nás zásobuje. Zkuste si je s námi vyluštit:

?

	A	B	C	Č	D	Ď	E	F	G	H	CH	I	J	K	L
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

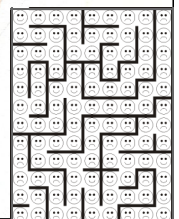
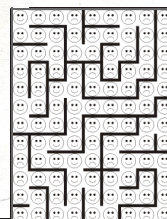
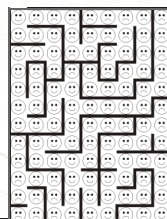
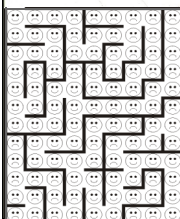
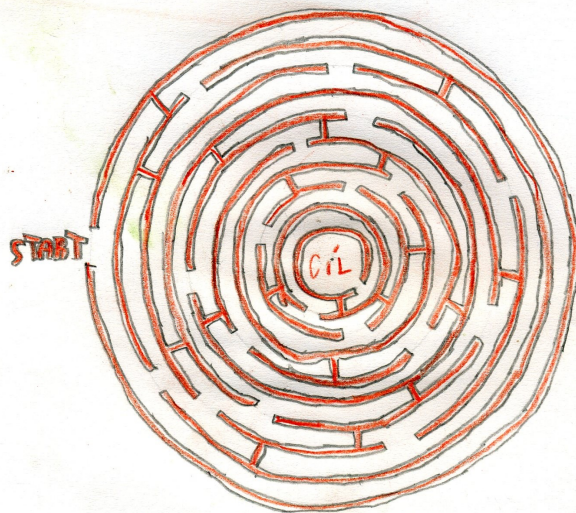
② D, Ď, E, F, I, J	⑩ Č, D, E, F, G, I, J
④ F, G, I, J	⑪ F, G, I, J
⑥ F, G, I, J	⑫ E, F, I, J
⑧ Ď, E, I, J	⑬ Ď, E, I, J
⑩ Ď, E, I, J	
⑬ Ď, E, I, J	

② G	⑩ B, C, D, E, I, J, K
⑧ B, D, F, I	⑬ B, C, D, F, I
⑥ B, F, I	⑤ B, D, F, I
④ B, D, F, I	③ B, D, F, I

?

?

?

Pokračování příště.

OLYMPIÁDA

XXII. zimní olympijské hry se budou konat 7. až 23. února 2014 v ruském přímořském městě Soči. Rozhodlo o tom hlasování členů Mezinárodního olympijského výboru v Guatemale 5. července 2007. Hry budou organizovány ve dvou centrech, v pobřežním městě Soči a v horském středisku Krasnaja Poljana. Jedná se o druhé olympijské hry pořádané na území Ruska, a o první zimní olympiádu v Rusku. Zatím se na olympiádu kvalifikovalo 90 zemí. Vstupenky stojí 15-26 tisíc korun. Po skončení olympijských her se budou na stejných sportovištích konat i Zimní paralympijské hry 2014.

V porovnání s předchozími hrami ve Vancouveru 2010 se bude rozdávat 98 sad medailí, tedy o 12 více.

Odhaduje se, že hry budou stát přes 50 miliard dolarů, tedy pětkrát více než původní odhady olympijského výboru a více než dvojnásobek nákladů předchozích her v Londýně. ZOH v Soči tedy budou nejdražšími olympijskými hrami v historii

Olympijská pochodeň - olympijská štafeta s pochodní je nejdelší pouť v historii zimních her, měří 65 tisíc kilometrů. Olympijskou pochodeň si poprvé předali kosmonauti ve volném vesmíru. Ruští kosmonauti Oleg Kotov a Sergej Rjazanskij si ji předali při výstupu z Mezinárodní vesmírné stanice. Olympijská pochodeň se poprvé podívala na palubě atomového ledoborce (*50 let Pobedy*) na severní pól, na nejvyšší horu Evropy Elbrus i do nehlubšího světového jezera Bajkal.

Jiří Kubík

S

P

O

R

T

C

E

S

T

O

M

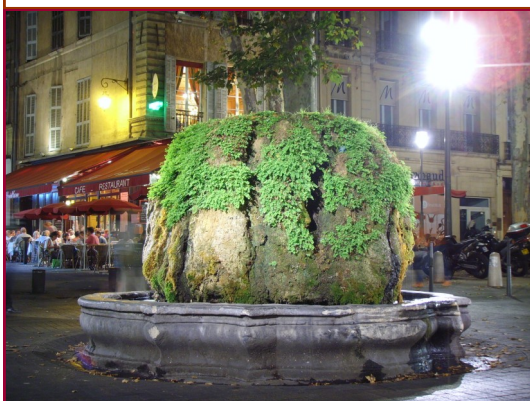
Á

N

I

E

„SLADKÁ FRANCIE“

V říjnu jsem byla s rodinou na tři týdny ve Francii. Na jihu Francie v oblasti Provence jsme měli domeček s výhledem na nedalekou horu Saint Victorie. V této části Francie je bohatá příroda s lesy, poli, sady, hroznovým vínem a levandulí. I přes to, že byl podzim, svítilo tam slunce a mohli jsme se i vykoupat v moři, ke kterému jsme to neměli tak daleko. Moji rodiče měli práci v pár kilometrech vzdáleném městě Aix en Provence. Město má několik muzeí. My jsme navštívili Muzeum pravěku. Kromě muzeí je město plné fontán, kostelů, náměstí a trhů. V úterý a ve čtvrtek se konají na každém náměstí trhy. Zde si můžete koupit ryby, květiny, ovoce a zeleninu, ale třeba i starožitnosti. Ryby se na trhy dovážejí z nedalekých přístavů jako např. Marseille nebo Casis. V přístavu Bandol jsme se projeli na jachtě po Středozemním moři. Ochutnali jsme chobotnice, krevety a sardinky. Navštívili jsme i pláž Carro nebo maják. U majáku a i v některých zahrádkách rostou kaktusy. Francii jsem navštívila již několikrát a moc se mi líbí. Přeji Vám všem, abyste se tam n ě k d y m o h l i p o d í v a t .

Pár zajímavostí o Francii:

Oblast Francie byla osídlena již před 4500 lety. Už od té doby byla jednou z nejvýznamnějších oblastí tehdejšího světa. Jak tomu bylo v minulosti, je i teď. Francie je kolébkou turistického ruchu a módy. Můžeme zde najít mnoho pamětihodností. V roce 2008 byla Francie nejnavštěvovanějším místem Evropy a v roce 2009 se stala dokonce nejnavštěvovanějším místem celého světa.

Hlavní město: Paříž

Úřední jazyk: francouzština

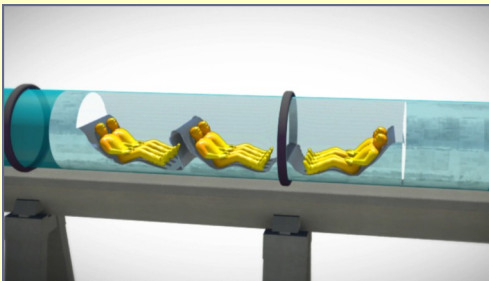
Ema Sodomková

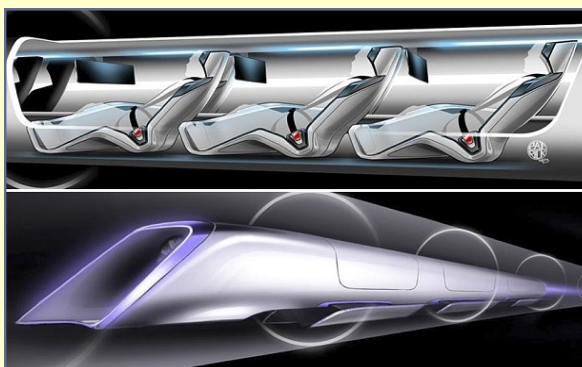
100 + 1 ZAJÍMAVOSTÍ - HYPERLOOP

Koho nebaví dlouhé cesty po dálnici, necht' zbystří. V budoucnu by totiž mohl fungovat superrychlý meziměstský dopravní systém Hyperloop čili hypersmyčka.

Dlouho očekávané odhalení projektu Hyperloop proběhlo v minulém roce. Elon Musk, šéf Tesla Motors, SpaceX a předseda SolarCity, dal volně k dispozici podrobný 57stránkový dokument, ve kterém vysvětluje, co je vlastně Hyperloop a kolik by celá ta legrace stála.

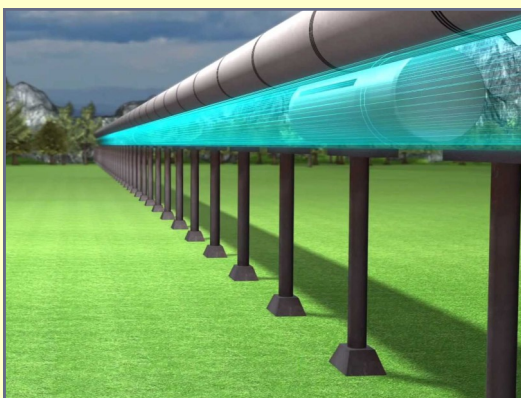
Elon Musk byl jako řadový občan rozčarován plánem na stavbu kalifornské rychlotrati. "Jak se může stát, že domovský stát Silicon Valley a JPL – kteří podnikají tak neuvěřitelné věci jako je indexování veškerých světových znalostí a posílání vozítek na Mars – chce stavět rychlovlak, který je nejen jeden z nejpomalejších, ale také nejdražších na světě?"

Americký miliardář Elon Musk svůj projekt považuje za "zcela reálný návrh". Systém má mít solární pohon a moduly s cestujícími se v něm budou pohybovat ve dvou trubcích po nadzemní dráze. Trasa dlouhá 600 kilometrů by měla trvat zhruba půl hodiny.

Hyperloop má přepravovat lidi i automobily v hliníkových kapslích. Uvnitř dvou ocelových potrubí má být až 28 míst. Vizionář Musk přirovnal podobu systému k brokovnici, jejíž dvě hlavně na každém konci dráhy uzavřou smyčku. "Je to něco mezi Concorde, brokovnicí a vzdušným hokejem,"

Potrubí má stát na sloupech postavených podél mezinárodní dálnice I-5 z Los Angeles do San Franciska a vzdálených 50 až 100 metrů. Kapsle uvnitř něj se mají pohybovat rychlostí až 1287 kilometrů za hodinu. Potrubím poletí na vystřeleném vzduchovém polštáři a dál je budou pohánět lineární magnetické urychlovače.

Systém Hyperloop má být mnohem levnější a efektivnější než rychlovlak, jehož projekt nyní Kalifornie plánuje. Právě jeho obrovské náklady, pomalost a neefektivnost se staly Muskovi podnětem k jeho vlastnímu projektu.

Vítek Lustyk

100

+

1

J

Zoological garden

Monkey - opice

Hippo - hroch

A

Tiger - tygr

Chameleon - chameleón

Giraffe - žirafa

Flamingo - plameňák

Zebra - zebra

Snake - had

Z

Crocodile - krokodýl

Dolphin - delfín

Polar bear - lední medvěd

Sloth - lenochod

Kangaroo - klokan

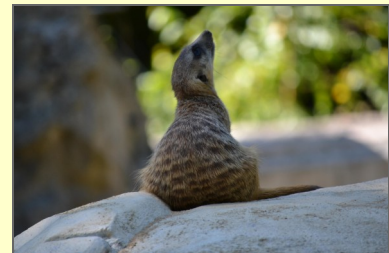
Y

Parrot - papoušek

Lion - lev

Im ZOO

K

die Affe – opice

der Tiger – tygr

das Nashorn – nosorožec

der Löwe – lev

O

der Bär - medvěd

die Schlange – had

der Seehund – tuleň

der Elefant – slon

V

der Seebär – lachtan

die Giraffe – žirafa

Á

der Wolf - vlk

Un jardin zoologique

une girafe – žirafa

un éléphant – slon

un hippopotame - hroch

un ours - medvěd

un ours blanc - lední medvěd

un lion - lev

un tigre - tygr

un rhinocéros - nosorožec

un loup - vlk

un singe – opice

une loutre - vydra

un porc-épic - dikobraz

Зоопарк

tygr - тигр

lev - лев

ježura - ехидна

opice - обезьяна

hroch obecný - бегемот

plameňák - фламинг

klokan - кенгуру

medvěd - медведь

chameleón - хамелеон

lenochod - ленивец

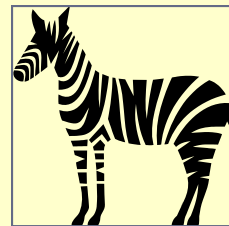
lama - лама

žralok - акула

had - змея

delfín - дельфин

krokodýl - крокодил

Š

K

O

L

A

ZIMA ALESPŮŇ NA OBRÁZKU...

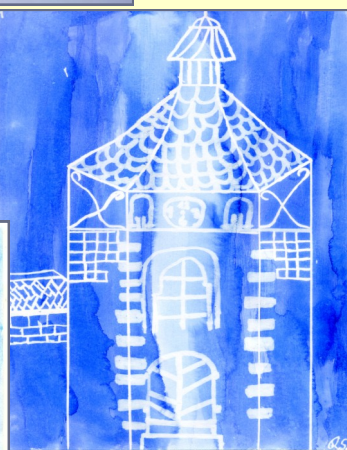
Tak měl znět nadpis, kdŷ jsme naĚe strĀnky zaĀali po VĀnocěch dĀvat dohromady - a ejhle, ono nĀm mezětěm pŕeci jen nasněŷilo. Ze sněhu mĀme radost a VĀm ji urĀitě udělajě i obrĀzky ŷĀkŮ 9. B.

A NA TOM BĪLĚM PAPIŘĚ....

BĪlo nebylo a bĪlo nenĪ.
BĪlĀ barva vĚechno měnĪ.
Namaluj si tŕebas teĀku,
bĪlou barvou bĪlou vleĀku,
v bĪlěm sněhu bĪlĀ panĪ,
maluj coġi jako sněnĪ.

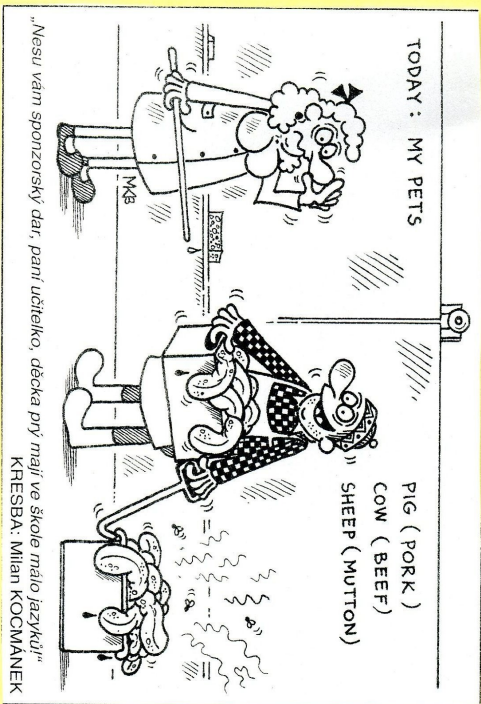
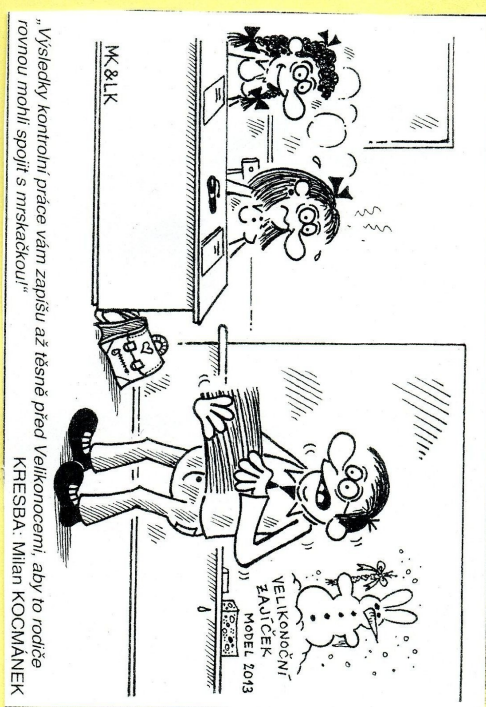
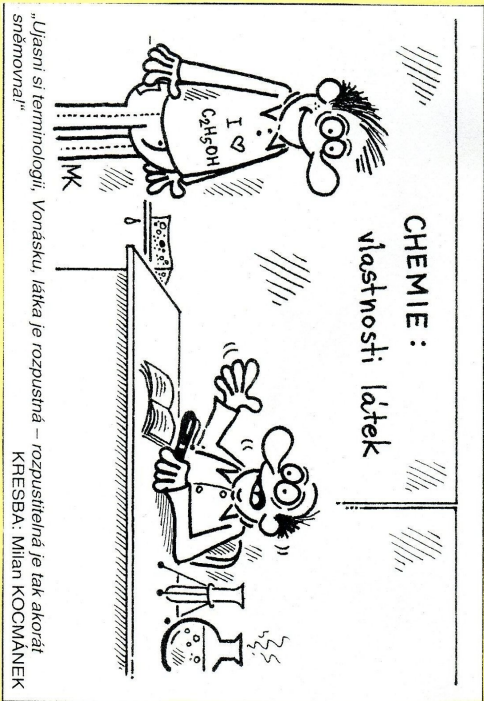
BĪlo nebylo a bĪlo je.
MĀma, tĀta se raduje.
Navlěkneme sĀně, běŷky,
vyměněme koloběŷky.
SněhulĀk uŷ dorŮstĀ,
neŷ roztaje na ůsta.

BĪlo nebylo a bĪlo bylo,
pohĀdkově nasněŷilo...

VONÁSEK, K TABULI !!!

Přinášíme Vám pár kreslených vtipů. Myslíme si, že je lepší chodit do a ze školy zvesela, než s brekem... redakce

NENECHTE SI UJÍT:

Všem žákům a studentům dnes přejeme natolik unavené rodiče, aby neměli sílu na výprask.

“ Pračlověk si čte vysvědčení svého syna a říká: "To, že máš trojku z lovu chápu, jsi ještě malý. Ale, že si propadl z dějepisu, který má jen dvě strany, to je hanba!"

* * *

"Tak jak dopadlo vysvědčení?"

"Samé jedničky."

"No to ses musel celý rok pilně učit, že?"

"Kdepak celý rok, jen chvilku, než jsem se naučil pořádně falšovat vysvědčení."

* * *

"Zlobil se otec, když jsi mu donesl tak ošklivé vysvědčení?" vyzvídá učitel na Pepíčkovi.

"Ani moc ne. A ten zub se mi už stejně viklal...."

* * *

Pepíček přinese domů vysvědčení a otec mu říká: "Tak za takové vysvědčení se dává pár facek!"

Pepíček na to: "Máš pravdu tati, pan učitel bydlí hned vedle za rohem."

* * *

Povídá učitel žákovi při předávání vysvědčení:

"Raději jsem ti dopsal na zadní stranu vysvědčení i telefon na Linku bezpečí."

* * *

Honzík ukazuje otci vysvědčení:

" Samá pětka! Teda něco tak strašného jsem ještě neviděl!"

"Já taky ne, včera jsem tohle vysvědčení našel ve tvých věcech z mládí."

* * *

Pepíček Nováků k učiteli: "Tu pětku na vysvědčení jsem si nezasloužil!"

"To vím také, ale horší známku školský zákon nepovoluje."

* * *

"Honzíku, co říkal tatínek na tvoje vysvědčení?"

"Nic, jen kroutil hlavou."

"Takže to nebylo tak strašné, ne?"

"No, on kroutil mojí hlavou..."

* * *

Pepíček se ptá tatínka: „Tatínku, má naše maminka vždycky a za všech okolností pravdu?“

„Chlapče, o tom vůbec nepochybuji, vždycky má pravdu. A proč se ptáš?“

„No protože když jsem jí ukázal vysvědčení, tak říkala, že jsem blbec po tobě...“